

دارالفنون

حقوق اقتصادیات

حقوق اقتصادیات

ایکی آبدہ بر نشر اولنور

مندرجات

قسم حقوق :

اسو مجرہ قانون مدنیسنہ نظراً ھبہ	حاجی عادل
ای وفتا بودجه اصولاری	وصفی راشد
فرانسهده احوال مدنیہ معاملات و سجلاتی	صدیق سامی
فرانسهده شورای دولت	وصفی راشد
اسو مجرہ قانون مدنیسی شرحی	وصفی راشد
میراثک قضاء تقسیمی	مصطفی رشید
المالیاده وصایت ایشلری ووصایت محکمہلری	صبری

قسم اقتصادی :

استقراض و دیون عمومیہ	عینی زاده حسن تحسین
---------------------------------	---------------------

استانبول — یکی مطبعہ

۱۳۴۴ — ۱۳۴۱

اسويچره قانونه مدني سرهي

ناقلي : قانونه مدني قوميسرني اعضاسندره

وصفي راشد

مدخل

(۱۰ قانونه اول ۱۹۰۷) تاريخي اسويچره قانونه مدني سنك تاريخي سي

حقوق مدنيه نك تقنيني فكري ايلك دفعه اوله رق ۱۲ نيسان ۱۷۹۸ تاريخي اسويچره تشكيلات اساسيه قانونك ۴۸ نجى ماده سنده اظهار وافاده ايدلشدر . (۱۸۰۱) تاريخي طاشيان قانون مدني لايحه سي پارچه لر ينك موجوديته رغماً فكر ، حال سكوتنه ارجاع ايدلش مسئله ، ياريم عصر مدته حصر آلتى قيلمشدر . ۱۸۴۸ تاريخنده وبالا خرده ۱۸۷۲ ده تكرار حركته كلن و موفقيته مظهر اوله ميان تقنين فكري ۱۸۷۴ تاريخنده قسبي برطرز حله اقتران ايلدى . شويكه كه : ۱۸۴۸ قانون اساسيسي اكالم ايليان ۱۸۷۴ تشكيلات اساسيه قانوني ، تجارت وغير متقول حقنده كي معاملات متعلق حقوقه عائد بالجملة مواد (تجارت و پوليجه حقلى ده داخل اولمق اوزره وجيهه حقلى) حقنده ده صلاحيت تشريعي قونفده راسيونك صلاحيتي داخله ادخال ايلوردى . (۱) بوده ۱۴ حزيران ۱۳ مستقل قانوندن مركب اسويچره ، فرانسه اختلال كبرى دورنده ، ۱۷۹۸ تاريخنده ، فرانسر ماره شالى Brune برون طرفندن مجتمعه شكلندن توحيد ايدلش برجهوريت شكلنه افراغ قيلمشدر . ناپوليون اسويچره بي بتكرار حكومات مجتمعه شكلنه قلب ايتشدر . ۱۸۷۴ قانون اساسيسي ايله اكالم ايدلان ۱۸۴۸ تشكيلات اساسيه سي اسويچره بي عدم مركزيته مالك بر فده راتيف دولت قيلمشدر .

۱۸۸۱ تاريخي وجيهه قانونك وجوده كلسنه سبب اولويوردى . وجيهه قانونك تاريخچه . سندن وجيهه قانونه عائد جلدك مقدمه سنده بحث ايده جكر .

حقوق خصوصيه نك تماماً توحيدى اصلى ده تشكيلات اساسيه متعلق بر متن ايله

(۱) ۱۶۴۸ تاريخنده وهستقالى معاهده نامه سيلاه حاكميته مالك بر دولت اوله رق طائيليان

توثیق ایدلمدن اول اوزمانلر عدلیه و ضابطه دائره سنک باشنده بولنان ذات (موسیو روشونه) ۱۸۹۲ تاریخنده ، هال Halle دارالفنونندن برن Berne دارالفنوننه دعوت ایدلمش و « اسویچره حقوق خصوصیه سنک تاریخ و سیستمی » عنوانی آلتنده کی معظم اثرینی هنوز اکمال ایلش بولونان (System und geschichte des Schweizerischen Privatrechts) پروفیسور « اوژن هوبه » ی (E. Huber) براسویچره قانون مدیسی لایحه سی احضار ایللمکه مأمور قیلدی . معدل اسویچره تشکیلات اساسیه قانونی ۱۸۹۸ تاریخنده آلتش دردنجی ماده سیله قونفدهده راسیونک صلاحیت تشریعیه سنی حقوق خصو- صیه نك هیئت عمومیه سنه تشمیل ایلدیکی زمان پروفیسور هوبه رك ایشی خیلی ایلرولش بولونویوردی .

عدلیه وکالتنک لایحه مسوده سی ۱۵ تشرین ثانی ۱۹۰۰ تاریخنده بویوک برمتخصصلر قومیسسیونه تودیع ایدلمشدر . متخصصلر مسوده یی ۱۹۰۱ دن ۱۹۰۳ سنه سنه قدر امتداد ایدن سنه لرده تدقیق ایلشدر . موسیو هوبه طرفدن قلمه آلتان براسباب موجب ۱۹۰۱ و ۱۹۰۲ سنه لرده انتشار ایلدی . خصوصی قومیسسیونلر ۱۹۰۳ و ۱۹۰۴ سنه لرده مقدمه یی تشکیل ایلان باب ایله خاتمه یی تشکیل ایدن بابی تثبیت ایلشدر . بو طرزده اکمال ایدیلن لایحه مسوده سی فدهده رال مجلسنک ۲۸ مایس ۱۹۰۵ تاریخلی خطی ایله هرایکی مجلسه (مجلس ملی ایله دولترک مرخصندن مرکب مجلس) تودیع ایلش اولدینی لایحه شکلی آلمشدر .

مجلس ملی ایله قانتونلر مرخصی مجلسی اویچ سنه امتداد ایلان مذا کرده دن صوگرا هرایکیسی ده لایحه یی اتفاق آرا ایله قبول ایلشدر . ۱ کانون ثانی ۱۹۱۲ تاریخلی ، یکی قانون مدنی نك مرعیه باشلایه جنی زمان اوله رق تعیین ایدلمشدی . قونفدهده راسیون ایله قانتونلر ۱۹۰۸ دن ۱۹۱۲ یه قدر اولان مدتی ، بری قانونک تطبیقه متعلق امرنامه لرینی احضار دیکرلری یکی قانونک مدخل قانونلرینی حاضر لافیه حصر ایلشدردی .

حقوق مدنی نك توحیدی عصری حیاتک ضروراتنک آمر بولوندینی براحتیاجدی . اسویچره اون طقوزنجی عصرک نهایتلرنده ، حقوق خصوصیه سنک توحیدی کبی بر ترقی هنوز ایفا ایلیمامش اولان اندر حکومتلردن بری اوله رق بولونویوردی . فرانسه برعصر اول حقوق خصوصیه سنی توحید و تقنین ایلشدی فقط اسویچره ، افرادینک اره سنده کی مبانیت دین و عرق و بو عرق اره سنده کی عنعنات تاریخیه مخالفتی وباخصوص

هر قانئونك حقوق خصوصیه سنك آری بر منبعدن قاننامسی حیاتی بر ضرورت اولان تقنین
ترقیسنه قارشو غیر قابل اقتحام بر مانعه اوله رق تلقی ایلدیوردی . بوتلقی یا کلهشدی زیر
قوانین مدنییه نك تکاملی منحصر آ عرقی ، لسانی و معنوی عناصرله وجود بولماز صناعی
و عارضی عناصرده اجرای تأثیر ایلر او صناعی و عارضی عناصر منابع حقوقیه نك صرفاً
ملی قالسنه مانع اولور . اسویچرده ملی دیدیکی حقوقیه فرانسه و اوستریا قوانین مدنییه سنندن
روما و ژرمن حقوقلرندن بر چوق احکام ادخال ایلشدی .
اسویچره قانون مدنیسی (۱ دن ۱۰) نجی مادهیه قدر اولان مقدمه وی بر باب ایلر
درت کتابدن (برنجی کتاب اشخاص بیاننده §§ ۱۱-۸۹ ، ایکنجی کتاب حقوق
عائله بیاننده §§ ۹۰-۴۵۶ ، اوچنجی کتاب نوارندن §§ ۴۵۷-۶۴۵ ، دردننجی کتاب
حقوق عینییه دن §§ ۶۴۱-۹۷۷) وایروجه قانون مدنی نك موقع مرعیتیه وضعندن و طرز
تطبیقندن باحث خاتمه وی بر بابدن (§§ ۱-۶۱) مرکبدر . بوندن باشقه اوله رق عقودانده
ایرو بر ائرده تقنین ایدلمشدر .

اسویچره قانونه مدنیسی

(آ) قانونك تطبیقی § ۱

قانون ، متناً و یا روحاً تعلق ایتدیکی بوتون حادثه لرده مرعیدر .
حقننده بر حکم قانونی بولونمایان حادثه ده حاکم عرف و عاده کوره ، عرف و عادت
دخی یوق ایسه کندیمی واضع قانون اولسه ایدی اشبو حادثیه دائر نصل بر قاعده وضع
ایده جك ایدیسه اوکا کوره حکم ایدر .
حاکم حکملرنده علمی و قضائی اجتهادلردن استمانه ایدر .

(آ) قانونك تطبیقی

قانونلرك طرز تفسیرنده ایکی تمایل تبارز ایلر . بر مذهب ، متون قانونیه یی ، حیاتك
بوتون تکاملاتنه مظهر اولان ذی حیات بر عضویت کچی تلقی ایلر ؛ فرانسه ده بومذهبك
دستوری : « قانون مدنی ایله قانون مدنیدن اوتیه ! » عباره سیدر . تاریخی مذهب
اسمعی طاشیان دیگر بر مذهب ، شارعك اراده سنك شعورلی و منور بر مفسری اولمقدن
فضله بر حرص و امل بسله من .
برنجی مذهب قوانینی ، کندینه خاص بر قوت و بر حیات ایله مفطور تلقی ایلر ؛

قوانینی ، اوکا وجود ویردن فکردن آریلوب ازمان ایله نشوونما بولان ، تغیرایلیان ، مکانک ، منافعت و طبایعت تاثیرینی طاشیان بروجود فرض ایلر .

مفسرک وظیفه سی اشبو تغیراتی مشاهده ایلکدر و صرفاً غندی (انفسی) بر تقدیردن نفسنی قورومق ایچونده قوانین متقدمه ایله قیاسی ، وجدان عامه حقوقیه و مقایسه لی حقوقه مراجعتی کندینه رهبر ایدینور .

حقوق مکتوبیه ده فضا له حرمتکار و فقط بلکه ده جراتکار اولان تاریخی مذهب ایسه مفسرک متون شرعیه ، اونی قلمه آلانلرک قصد و ایلری به طوغری کوروشلرینی آساجق بر معنا ویرمه جکی اجتهادنده در . یالکز متون مکتوبه بر یجک حق قاینانی دکلدر . بوقاینانگ یاننده و یادوننده عرف ، تعامل و سربست آرایش قاینانلری ده وارد در . بویله جه حقوقک یارادیلشنه اشتراک ایلیان حاکم ایله حقوقشناسه کنیش بر ساحه آجیق بولونمش اولویور .

اسویچره قانون مدیسی بویکی مذهب دن هانکیسنی تقلید ایلیور ؟ بوسطرلری مشترک ائرلرندن ترجمه ایلدی کمز اسویچره حقوق فاکولته لری مدرسلرندن روسل و متا بوسؤلاره : « هیچ برینه » جوابی ویرمکه آلدانیلمیه جغنی ادعا ایدیورلر . ده موقراتیک بر مملکتده قانون ، نهایت الامر جمهورک اثری اولسندن طولایی ، باشقه لرلر دن زیاده حیاته یاقین بولونویور دیمکدر . قانونک ، متنی دیکشامش اولسه بیله صکنک قالبلی ایچنده تصلب ایلمسی تجویز ایدیه ماز ؛ اونی یاپان اوکا بویون اکن و اونی بوزمغه حق اولان حکمدار قانونی ضمانده تعدیه قدرتیادر ؛ حاکمیتی طولایسیله قانونی باشلانغچنده کی حالدن غیری بر حالده اوله رق ایسته مسی ممکندر : الفاظ و مبانی ماده دیکشیمور فقط اومتلر آرتق عینی کوزلرله اوقونمایور ، اومتلر عینی دوشونجه لرله تفسیر ایدلیور ، او مبانی والفاظک مقاصد و معانیسی یکی زمانلرک یکی احتیاجلرینه توافقی ایلیور . موسیو ژدنی « Gény » نک « réalisme critique » ایشی دیدیکی سعی کندیلکندن وجود بولویور (۱) وقانونده ، ده طوغریسی تفسیری ده عصری افکار و حادثاته اویغون بر شکل آلیور . ۱۹۰۸ قانون مدیسی بلکه ۱۹۵۷ قانون مدیسی ده اوله جقدر . احکامک بر جوغی یاریم عصر ظرفنده ، مبنا ولفظنده کی لایتغیرلکه رغماً بزم ایچون افاده ایلمس اولدینی معنایی اخلاقر ایچون افاده ایتیه جکدر .

بویولی آچان فرانسز ژوریس پروتانسیدر (محاکم اجتہاداتی Jurisprudence) .
فرانسز محاکمی ، موسیو « ساله ی » Saleilles ک بزه کوسترمش اولدینی وجهله ،
قانونک جزئیانه تطبیقک حاکم مطلق بولندیغنی آکلامشدر . « فرانسز ژوریس پروتانی
بوساحده اخذ موقع ایله رک کرک « جهت ، سبب » نظریه سندن استفاده ایله رک
کرکه ۱۳۸۲ نجی ماده نک احکامنه استناد ایله رک ۱۸۰۴ قانون مدینسک بیلمدیکی
وهرهانکی بر قودک بیله میه جکی اوفق بر مجله نظام اجتماعی وجوده کتیردی . نظام
اجتماعی به متعلق تخمینر ، اوتخمینلری استقبالده تثبیتی قصد ایله جک هرهانکی مکتوب
بر تنظیمه مساعد دکلدر . اوتخمینر تلقیات و تعاملات ایله تکامل ایلر . بو ، حقوق
مکتوبه نک نصفت و تحسینات و افعال عامه نک اخلاقه اولان نسبتک تدریجی انکشافه
براقیدینی پایدر . (ساله ی) بوشرائط تحتنده اجتہاد و محاکم خالق شریعتدر ؛ اسویچره
قانونی ده برنجی ماده سیله اجتہاد محاکمه حق ، حقوق یاراتمق رولنی ممکن قیلیور .

ایلری به طوغری تفسیر ، کیرویه طوغری تفسیردن ده عقللی ده اثمره لی کوزوکمی
مفسره حقوقک آلدینی منبعلری طایمانی آمر اولمدینی کبی ممکن ده قیلماز . کرچه
احتیاط مفسره ، قانون ایله حیات آره سنده کی رابطیه قیرمغه ضروری بر طرزده سوق
ایلیان تاریخی مذهبک اویوشمازلانی حالندن اجتہابی توصیه ایلیورسه ، قانون آغاچک
دیکیلدیکی یرده کوکلرینی صالمسی ده ایی اولور . آنجق بو طرز ایله بر ملت قودسیویلک
ملی بر ژوریسپروتناسی (اجتہاد محاکم) و ملی بر دو قتورینی (اجتہاد علماء) یازاتیر .
بوعتبارله اسویچره قانون مدینسی کندینه مال ایدینان تورک ملتی اوقانونک ماده لرینه
اسویچرده حائز اولدقلری معنا وشمولی ویرمکه مجبور دکلدر . اسویچره قانون مدینسی
بزم المزده ، بزم طرفزدن و بزم قانونمز ایچون تفسیر ایدملیدر .

بوسطرلری ، « روسل » و « متا » نک فکرلرندن ملهم اوله رق یازارایکن فرانسه دن
آلدیغمز قانونلرک المزده معروض قالدینی صحتسزلکی خاطرمدن سیله مدیکمدن او معلملر
کبی بنده تاریخ حقوقرک ، حکامز اوزرنده آلمان ، فرانسز واسویچره تمیز محکمه لرینک
اجتہادسندن فضله تربیه وی بر تأثیری حائز اوله جنی قناعتنده بولنه میه جغ . بزم ملتیزک
موجودیتی ، اویشیل صاریقلی حقوقدن ممکن اولدینی قدر قطع ارتباطی آمر بولونویور .
چونکه فقهک اوزرنده حاکم اولان روح مجله یی لایتغیر قیلغنی استهداف ایلیوردی .

حالبوکه انسانك ، اشخاص ، اشیا ووجائب حقنده یکی رابطهلر وجوده کتیرمک ویاخود موجود رابطهلری غیر منتظر طرزده تألیف ایتمک صورتیه قانون مدنی اوزر زنده متادیا عکس العمللر یاپمسندن طولایی مجله نك آز چوق بالمومی کبی خور کبی آچیله بیلور برحاله اولسی لایدی .

فقه ، اسکی روما تعاملنی تمقیب ایله ، کندیسنه خاص بر منطقه - بر منطق شرعی به - فضله صاپلانمشدر . فقهک تفسیرده کی بوتون مهارتی ، متونی میخانیکی بر طرزده یکدیگریله تألیفده در . اسکی اقوال و متونک حقیقت محضه اولدیغنده شبهه ایتمان مفسر ، یاپدیغی عملیه نك منفعت اجتماعیه سنی ، ایملکنی و فنانغنی ، نظردقته بیله آمازدی . چونکه مجرد بر ریاضیه مسئله سی حل ایدر کبی از برلدیکی دستورلری تطبیق ایله الده ایتدیکی نتیجه نك حقیقت محضه اولدیغنه ایمان ایلردی . اونلر ایچون حکمت بتریه قواعد کلیه نك یوز ماده سنده مندرجدی . بویوک حقوقشناسلر مکتبدن زیاده عملیاندن یتیشیوردی و مکتب طلبه سی درسخانه لردن زیاده محکمه حکملرینه و آووقات یازیخانه لرینه اهمیت ورییوردی . چونکه خواجهلر ، و قتیله موسیو بوکونه Bugnet نك « بن حقوق مدنیه دکل قودسیویل اوقوتیورم . » دیمش اولسی کبی حقوق مدنیه دکل مجله اوقوتیورلردی . فقط علم حقوق قانون تدریس و تدرسندن باشقه بر شیدر . بو فکرلری اثرندن ملهم بولوندیغم ، موسیو پلانیول دییورکه : « علم حقوق نه متون قانونیه و اجتهادات محاکمه نده منطق شرعی مهارتنه وقوف ایله اکتفا ایلیه مز . متنوع بر معلومات خزینه سنه مالکیتی و متخالف جهتلره سوق ایدلمش متعدد تحریاتی ایجاب ایتدیرر . حقوقشناس دینمکه لایق بر کیسه مسائل جاریه نك ، جزئیاتک حل و فصلی ایله اکتفا ایلیه ماز . قانونلری تقدیره اهل اولمیدر . و « نه ایچون » لری حل ایله ملیدر . بونک ایچون ده فکر تنقیده مالک اولمق لازمکلیر . بوخاصه ایسه واسع مقیاسده عالمی بر حرثه مالکیته الده ایدیلیر . تاریخ حقوق حقوقشناسی مؤسسelerک منشأه ؛ علم اقتصاد ایسه نتایج علمیه سنه وقوف پیدا ایتدیرر . مقایسه قوانین ده شرایع اجنبیه دن استعاره ایدلمش قیاس نقطه لری بخش ایلر . » بوسطرلری اوقودقدن و حقوقک نه شرائط تحتنده غایه سنه موصل اوله جنی آکلاشیلدقدن سوکرا منشائی الوهیه ربط ایله تحریات ساحه و قدرتنک خارجنه آتان ، نتایج عملیه سنه اجر اخره وی اندیشه سی ایله عطف اهمیت ایله میان و کفر ملاحظه سیله قوانین اجنبیه ایله مقایسه بی قبول ایتمان فقهک حکمران اولدیغی دورلرده بر حقوقشناسک یتیشامش اولسنه

حیرت ایدیه مز . بوتون شرایع ، کو کدن اینش دخی اولسه انسانلره اعظمی بر نفع تأمین ایله مکلفدر . غیر محق ویا مهلت نتیجه لره واران بر قانون - فقهده اولسه - غایه سنه قارشو حرکت اینش اولور . بواعبارله منطقی طرز تفسیر تک باشنه قابل تطبیق دکلددر . منفعت و نصفت دوشونجه لری ایله تخفیف اولمایددر . حاکمک ، قانونک صراحتنه کندی اجتهادی اقامه ایلسنه شه سز که مساعده اولنه ماز . فقط ، میخانیک بر طرزده تفسیر ایدیه جک قانونک ، منفعت عامه اولان غایه سنه اهانت ایله مامسی ایچون هر حالده یاپیله جق برشی وارددر . پلانیول طرفندن اون طقوزنجی عصرک دهای حقوقیسی تسمیه اولنان مشهور آلمان حقوقشناسی ئی بهرینغک نشر ایلدیکی بوفکر قانونک صراحتی حالنه عائددر .

۱ اسویچره قانون مدنیسی برنجی ماده سنک برنجی فقره سنده قانونک صریح بولندی احوال ، موضوع بحث ایدلمشدر . قولانیلن قانون کله سندن مقصد « قانون مدنی » اولدیغده بوتون مفسر لر متحددر .

۲ قانونک واضح و صریح بولندی احوالده قانونه رعایت اولمایددر . قودسیویلک ، لایحه حالده ایکن ، باشنه بزم مجله مزده کی قواعد کلیه به بکزر آلتی بادن مرکب بر کتاب کچیرلشدی . « پورتالیس » ک اثری اولان قواعد کلیه ، مقررات حقوقیه دن زیاده دو قترینه عائد آرایی و فلسفی تصدیقلری محتوی اولمسنندن ناشی قودسیویلدن اخراج ایدلمشدر ؛ محتوی اولدیغی ۳۹ ماده دن یالکزر آلتیسی قودسیویله مقدمه اوله رق ابقا ایدلمشدر . ایمدی قودسیویلک او محذوف مقدمه سنک بشنجی بابی تفسیره متعلق آرایی جامع بولونوبوردی . بابک بشنجی ماده سنده « بر قانون واضح ایسه آرتق معانسه نفوذ ایلک بهانه سیله مناسبی بر طرف ایله ماملیدر . » دینمشدی .

فقط « صریح » دیمک « تمام » دیمک دکلددر . بعضاً صریح اولان بر ماده نک اتمام واکلی لازم کلور . باخصوص واضع قانون تعریفلرده اکثریا خطایه دوشر . تعریفلر ایسه بر حکم حقوقی اولمقدن زیاده بر رأی علمی اولمسندن علمای حقوق طرفندن سربسته تصحیح ایدیلر . پلانیول « علمی حقیقتلر ، حتی قانونه کچمش اولان بشری خطالرک فوقنده در . » دیور .

بعضاًده قانونک صراحتنه رغماً ناقص اولور که واضع قانونک بر قاعده کلیه وضع ایلرکن اونک اکثری اولدیغی درپیش ایلکی اهل ایله استثنالری خارج براقه جق

بر قدرتی کوسستره ماز . او زمان قانونک مطلق اولان حکمندن انحرافلر ایجاب ایلر .
 « اسبابک اندفاعی حکمک اندفاعی موجب اولور Cessante causa, cessat et effectus »
 ویاخود « اسباب قانونیه ک اندفاعی قانونی مندفع قیلار Cessante causa legis, cessat lex »
 قاعده لری رومالیرک قواعد کلیه سندن ایدی .

متون قانونیه ک بو طرز تصحیحی صوک درجه بر احتیاط ایله استعمال اولمیلیدر .
 عکس تقدیرده مفسر ، واضع قانون اوله رق تجلی ایلر ؛ بوده چیزمه یی تجاوز اولور .
 بالخاصه واضع قانونک درپیش ایله مامش اولدینی استثنال قانونک دیگر بر متنه ویاخود
 عالی بر قاعده نصفه استناد ایلیدر . « قانونک آیرد ایله مدیکی برلرده آیرد ایدلر . »
 قاعده سی تفسیره حاکم بر قاعده کلیه در . Ubi lex non distinguit, nec nos distin-
 guere debemus .

۳ بعضاً قانونک وضع ایلدیکی حکمده وضوح یولونماز . معناسی مغلقدر ، شک ایله
 آلوده در . اوزمان مفسر واضع قانونک فکرینی استخراجه چالیشیر ؛ مفسرک تجربه
 و شعوریه تکمل ایلیان فکرینی استخراجه اوغراشیر . واضع قانونک فکری اوزرنده
 حاکم بولوندینی قانونه دائماً مربوطدر . فقط فرانسز ژوریسپوروتانسندن و حاکم ملتک
 وضع قوانین خصوصنده کی اراده سندن محاکم و واضع قانونک متونه متادیا حیاتک شکلی
 ویرمکده اولدقلری صراحتله کوزو کیور بو اعتبارله بر قانونده ، بدایتاً ویرلش مقداردن
 فضله بر روحک تدریجاً وجود بولمده اولدینی اونوتولمایلیدر . مغلق متونه قارشو ،
 مفسر صرف ونحوه منطقه ، تاریخه مراجعت ایله جدال ایلر . فقط تاریخه مراجعتله
 تفسیر خصوصنده قانونک احضاری مساعیسه انحق بویوک بر احتیاط ایله مراجعت اولمیلیدر .
 چونکه حاکم اولان قانوندر یوقسه اونک شرائط حدوئی دکلدر . قانونک اسباب
 موجبیه سنی قلمه آلاهلر یا کلس یا بمش اوله بیلورلر . قانونک مناقشه سنده درمیان ایدیلن
 فکرلر قوتدن عاری شخصی افکاردر . احضاری مساعیدن هر طرف ، متخاصم هر فکر
 کندیسنه یارایه حق برادله بوله بیلور .

اگر قانونک متننده وضوحه دسترس اولونه ماز ایسه او زمان روحه مراجعت
 اولونور . اوروحی برمتندن بر قاچ متندن ، قانونک هیئت عمومیه سندن استدلال اولونه بیلیر .
 ملی حقوق عنعنیه سی مفسره قیمتی بر معاوندر یا لکیز بزم تورکلر یکی قانون مدنی
 تطبیق ایلرکن واضع قانونک اسکی وضعیت حقوقیه دن تمامیه آریلوب یکی بر قانون خلق

ایک ایسته دیکنی اونو تمیم . واضع قانونمزی بویکی اصلاحاته سوق ایدن اسبابی متدایاً نظر دقتده بولوندر مقلغمز ایجاب ایلر . عنعنه نك قیمتی بزم توسل ایلدیکمز کبی بویوک مقیاسده بر اصلاحات یاپیلمدینی زمانلره مقصوردر چونکه انجق او زمانلرده قانونک صراحةً العا ایلدیکی وضعیت سابقه بی ضمناً ایقا ایلش اولدینی قبول ایدیله بیلور . یکی قانون مدنیزده کی اصول اسکی فقه اصولی ایله تعارض ایلمسندن فقهه استناد ایلیان عنعنه بزده موضوع بحث اوله ماز .

۴ قانون مدنی برنجی ماده سنده « قانونه ... تعلوق ایتدیکی بونوره ماده لرده مرعبر » دییور . اشبو فقره حا کلمره قانون مدینک روحاً و یا متناً تعلوق ایتدیکی بوتون حاده لرده قانون مدنی بی تطبیق ایلمری حقده برامردر . بوامری اصغا ایلیان بر حاکم احقاق حقندن امتناع جرمی ارتکاب ایتش اولور . (déni de Justice)

فرانسز قانون مدینسک دردنجی ماده سی ده صریحدر : « قانونک ساکت و یا مغلق و یا خود غیر کافی اولسی بهانه سیله حکمدن امتناع ایلیه جک حاکم ، احقاق حقندن امتناعدن déni de Justice مجرم اوله رق تعقیب ایدیله بیلور . »

حاکم قانونی تطبیقندن امتناع ایلدیکی کبی ، مو شکافانه بر تدقیقندن صو کرا ، قانون بو حاده بی تطبیق ایدیله بیله جک بر قاعده بی حائزدر قاعته واروبده ، توافق ایلدیکی قاعته واردینی قاعده بی تطبیقندن ده اجتناب ایلیه ماز . حاکم قانونک نقصانه عجله ایله حکم ایله ماملیدر . واضع قانون یاپدینی اثرده مناسبات حیاتی بی تمامها تنظیم ایلیه مامش اولسه ده ینده مطلقاً ممکن اولدینی درجه ده تمام و بر سیستم حالنده احکام وضعنه جهد ایتشدرد . بوندن طولاییدر که حاکم قانونک هیئت عمومی سندن جیقان ساکت حکمی بولمغه اوغرا شملیدر .

۵ ماده لرده ؟ قانون ماهیتی اعتباریله انجق حاده لره قابل تطبیق حکملری محتویدر . و حاکمه حتی ، قانونه کوره تطبیق ایلر . فقط حاکمک ، انجق تصورده موجود اولان حکم قانونی افاده ایده بیلرسی ایچون کندیسنه بر چوق حاده لرک عرض ایدلسی مقتضیدر . یعنی حاکمه ماضی ده جریان ایلش بر مناسبت و یا خود عالم خارجیده حادث اولش تحولات عرض اولونمیدر . چونکه حکم قانونک ذی حیات بر شکل آله بیلرسی انجق بو حاده لرک تجلیسینه منوطدر . مثلاً محمدک احمده بلا قید و شرط بر آت تسلیم واحمدکده محمد سکیان ورقه نقدیه و بر مکی وعد ایلش اولدینی حاکمه عرض اولنلی که حاکم طرفینک بیعدن متولد تعهد و التزاملری تعیین و حکمی اوکا کوره اصدار ایلیه بیاسون . حاکم بو حاده لره طرفینک

بر برهانه اقتران ايليان ادعالي ايله وقوف پيدا ايلر . بينات حقنده احكامي ده اصول
محاكمه لر تعيين ايلر . (§ ۶ باق)

۶ يالكز شوکا دقت ايتلدرکه برقانون قاعده آنحق مرعي اولديغي زمانلرده حادث
اولش واقعه لر حقنده قابل تطبيقدر استثناء ده بعضاً نشرينه تقدم ايليان زمانلرده حادث
اولش واقعه لرله الغاسندن صوکر حادث اوله حق واقعه لرده قابل تطبيق اوله بيلير .

قوانين و نظاماتک اصول نشری و اعلانی حقنده کی ۱۸ مایس ۱۳۲۷ تاریخلی قانونک
(محکمه لره مخصوص قانونلر مجموعه سی جلد ۱ صحیفه ۳۹) دردیجی ماده سی موجبجه
برقانون ، جریده رسمیه ايله نشرندن صوکر اولمق اوزره دروننده تصریح وتعیین اولنان
زماندن اعتباراً مرعی اولمغه باشلار . دیمک که مبداء مرعیتی تعیین ایلان قانونک آنقرده کی
زمان نشری و یا خود زمان نشرنده تعیین ایدیلن مهلتک انقضاسیدر .

۷ یکی قانونک حقلرنده تطبیق اولمسنی برطرف ضمننده افراد ناسک قانونک نشر
ایدلش اولسنه رغماً قانونک سمع اطلاعینه واصل اولمديغی درمیان ایلیه بیلیرلرمی ؟
بو سواله جواب ویرمک ایچون حال طبیعی ايله فوق العاده احوال آردسنده برفرق یایمق
ایجاب ایدر .

افراد ناسک قانونک نشرینه مطلع اوله مدقلمی درمیان ايله مرعیتندن آزاده قاله ماملری
اصلدر . نشریه برابر مرعی اولمغه باشلایان برقانون ، حکمنه مقاد اولان هر شخصی حتی
کندیسندن تجاھل ایلانلری ده الزام ایلر . بواصل قبول ایدلماش اولسه ایدی قانونلرک
اهمیت ونفوذی دوچار تهلکه قیلنمش اولوردی . بعضاً خشین کوزوکن بواصل بر ضرورت
اجتماعیه نک ایجابیدر .

دشمن استیلاسی و یا هر هانکی بر سبب طولانیسیله بر قسم وطنک ، دیگر اقسام
وطندن حال تجریده قامسی احوال فوق العاده یی تشکیل ایدر . بوکی احوال فوق العاده یه
دوشمش قسم وطنده قانون معلوم اولونجه یه قدر مرعی اوله ماز .

عقودانده رضایی افساد ایلان خطای حقوقی نک حکمی ظاهراً ، قانونک نشرینه
عدم وقوفک برفردک او قانونک حکمندن آزاده بولمسنه بر سبب کافی کبی کوزو کمسنه
منتج اولور . فی الحقیقه بر عقدک حکمنی و یا نفعی تعدیل ایلان یکی بر قانونک نشرندن
براز صوکر بر مقاوله عقد اولونوبده طرفیندن بری نشر ایدیلن یکی قانونه عدم وقوفی

ادعا ایله عقدك فسخنی طلب ایله بیلیر . فقط عرض ایدلیدیکی وجهله طلب فسخ حق حقیقته عقود آده جاری برقاعده عمومییه استناد ایلیور ؛ بواعتبارله برطرفک بیلمدیکی ادعا ایله چکی قانونك مطلقا یکی برقانون اولسی ده شرط دکلدرد . اسکی برقانونك حکمنه عدم وقوف ایله یا بیله حق برمقاوله نك ، رضای افساد ایلان برخطای حقوقی ایله آلوده اولسی اعتباریله فسخی ده طلب اولونه بیلیر .

۸ قوانین ونظاماتك اصول نشر واعلانی حقنده کی ۱۸ مایس ۱۳۲۷ قانونك § ۵ و فرانسه قانون مدینسك ایکنجی ماده سنده هیچ برقانونك ماقبلنه شامل اوله میه جنی صراحة وضع ایدلمشدر . بواصل بسیط برحس سلیمه استناد ایلر ؛ منافع شخصیه نك ضروری برحاریدر . اگر افرادك حقوقی ، روتی ، شرائط شخصیه لری ، عقود و مقاولاتك حکملری متمادیا واضع قانون طرفندن موضوع بحث ایدیله بیلسه ایدی ، متمادیا واضع قانونك اراده سنك دیکشمه سیله تعدیل والقایه معروض قالسه ایدی وطنده کیسه ایچون امنیت حال موضوع بحث اوله مازدی . ایمدی موضوع بحث احوالده منافع شخصیه نك محصله سی اولان منفعت عامه برقانونك زمان مرعیتنده اصولی وجهله یا بیلمش برشیثك معتبر عد ایدلمسنی و بناء علیه او قانونك الغاسندن صوکرادخی مستقر قلمسنی موجبدر .

۹ ماقبلنه شامل نه دیمکدر ؟ بوسؤال ، قانون مدنی ده وضوحه پك آز مظهر اولمش بر جوابه نائل اولمشدر . او جواب ده حق اکتساب ایلش اولغله حقك کسبنه انتظار حاللرینك تفریق ایدلمش اولمسنه استناد ایتدیریلور .

موسیو واره دی - سومیه ر Varennes-Sommieres طرفندن یا ککشلنی اظهار ایدیلن (une théorie nouvelle sur la rétroactivité des lois, Revue critique 1893) بوتفریقه کوره قانون برحق مکتبی تغییر وتعدیل ایلرسه ماقبلنه شامل اولمش اولور . عادی برانتظار وامیدی صویه دوشیرمش اولورسه ماقبلنه شامل اولمش اولمایور . موسیو پلانیول « حق مکتب » ك نه اولدیغنی کیسه نك تعریف ایده مامش اولدیغنی واره دی سومیه رده اثرنده ، هیچ برحقو قشناسك بوتعریفی یا پیه میه جغنی ادعا ایلیور . عمومیتله قبول ایدیلن تاقییه کوره حق مکتب قطعی ومستقر برحقدر . امید وانتظار حالندن چیقمش ، تحقق ایلش ، طوعمش ووجود بولمش برحقدر . فقط بوتفریق تفریقک نتایجنی عرض ایلیور یوقسه تفریقک قسطاسنی بخش ایله میور . فی الحقیقه اسکی قانونك علی وجه الاختصاص

مرعی اولدینی احواله « حق مکتسب واردر . » و علاقه دارانک قانونک د کیشمه سنک نتایجی تحمل ایلدکری تقدیرده « عادی بر انتظار حالی واردر . » دینیور . لازم اولان اسکی قانونک مرعی اولدینی احوالده اکتساب ایدلمش وضعیتله یکی قانونک نه ایچون قابل تطبیق اولمیدینی ایضاح ایده بیلیمکدر .

بوشکلاتدن چیقماق ایچون « لوران » مارالعرض اسکی تفریقک یرینه حق ایله منفعت آره سنده احداث ایلدیکی یکی بر تفریقی اقامه ایلدی .

هر حالده قانون ، بر فعلک شرائط مشروعتینی تقدیر ویا وجود بولمش بر حقک حکمنی رفع وازاله ضمننده ماضیه رجوع ایلدیکی زمان ماقبلنه شامل اولمیشدر . عکس تقدیرده زمان حدوثنه تقدم ایلش حادثه و افعالت نتایج مستقبله سنی تغیر ایلش اولسه ایدی ماقبلنه شامل اولمش اولماز .

۱۰ عقود کبی تصرفات شرعیه وجوده کله بیلیمک ایچون پک آز بر زمانک کذراننه محتاجدر . بواعتبارله حدودلری تمامیه یکی قانونک زمان مرعیتنه داخل اولور . ایدی حقلرنده منحصرأ زمان حدودلرنده جاری قانون مرعی اولمیدر زمان حدودلرندن موخر اوله رق نشر ایدلمش بر قانون حقلرنده تطبیق ایدیلیر ایسه ماقبله شمول واردر . موسیو پلانیول « عقدده محل عقد قانونی مرعیدر » (locus regit actum) قاعده سنه نظیره اوله رق « عقدده زمان عقد قانونی مرعیدر . » (Tempus regit actum) قاعده سنک احداثی توصیه ایللیور .

بو یجی بر آز دها ایضاح ایلیم .

بر تصرف شرعینک شرائط صحت و نفاذینه ، اشکالنه وینه سنه متعلق هرشی زمان حدوثنده جاری قانونه نظراً تقدیر اولمیدر . طرفینه موجود اولمایان بر قانونه رعایت ایتدکری درمیان ایدیه مز . متوفیک میراثی زمان موده جاری قانونه کوره تقسیم اولونور . فقط وصیتده مسئله بر آز دها قاریشیدر . چونکه زمان وصیت ایله وصیتک حکمنک تحققی زمانی تفریق ایلک اقتضا ایلر . وصیتک صحتی یاپیلدینی زمانده مرعی قانونه کوره تعیین ایدیلور وصیت موجبنجه ویریه جک اموالک طرز و مقدار تقسیمی حقنده زمان موده جاری قانون مرعی اولور .

۱۱ طلاق کبی دعوییه و حکمه احتیاج مس ایلسندن ، تبنی کبی حدودی اوزون زمانک کذراننه متوقف افعالده یکی قانونک زمان نشرینه قدر یاپیلش اولان قسم

معاملات صحيح و معتبردر . فقط مطابق معاملات يکى قانونه کوره ياپيلمليدر . اکثر احوالده يکى قانون احکام انتقاله ايله بو وضعيتلرى تنظيم ايلر . . .
يکى قانون مرور زمان مدتلىرى تبديل ايليورسه کچمش مدتلىر معتبردر . اگر يکى قانون مرور زمان ايله بر حقل اکتسابى رفع ايليورسه اوحق ، تمام اولماش مرور زمان مدتلىله آرتق اکتساب ايديله ماز .

مرور زمانده الك کوچ مسئله يکى قانونك مرور زمان مدتلىرى تنقيص ايتىمى حاليدير . قرض ايدىكزكه تصرف ايديله ن بر ملكك ملكيتنى اکتساب ايتديره جك مرور زمانى قانون اوتوزسندن اون بش سنه يه تنزىل ايلسون . يکى قانون اون بش سنه يى تجاوزايليان هر تصرف حقه ماقبله شامل اوله جقدر . يعنى اسكى قانونك زمان مرعيتده حادث اولش برفعله (اون بش سنه تصرف ايلك فعلنه) بر حکم قانونى بخش ايلش اوله جقدر . موسيو پلاينول الك معقول طرز حلك کچمش زمانه دها کچريله جك زمان آره سنده بر تناسب ياپيلمسك دها معقول اوله جنى قناعتددر . مثلاً اسكى قانونك مرعى اولدينى زمانده گذران ايلش مدت نصف ايسه يکى قانونك تعيين ايلديكى مدتک نصفك دها گذران ايتىمى ايله حق ، متصرفه ثابت اولمليدر . اوزون زمان امتداد ايديه يلمك ، عمر بشر مدتى کچوب ارثاً انتقال ايليان بالفرض ملكيت کي بعض وضعيت حقوقيله واردر . اشبو وضعيتلر شرايعك تبديلدن دائماً متأردر . ديمك كه حقوق و وظائفمرك وسعت ، ماهيت و طرز استعمالى يکى بر قانون ايله هر زمان تعديل ايديله بيلور . بوده حقوق مکتسبه نظريه سئك ضعفى ارئه ايلر زيرا يکى قانون قاعده اسكى قانون زمانده احراز ايداش وضعيت و حقوق مکتسبه نك احکام مستقبه سنى اداره ايله جکدر .

۱۲ قوه تشريعه موجود نظام و انتظام شرعيت فوقنده بولمسندن واضع قانون يکى قانونك ماقبله شامل اوله جنى صراحة بيان ايلرسه يکى قانون صورت مطلقه ماقبله شامل اولور . وقوه تشريعه دن باشقه هيچ بر قوت قانونى ماقبله شامل قيله ماز . قوه اجرائيه موجود نظام و انتظام شرعى ايله مقيد اولمسندن يکى بر قانونى ماقبله شامل اوله جق بر طرزده اجرا ايله مديکي کي موجود نظام و انتظام شرعى يى محافظه ايله مکلف قوه عدليه يکى بر قانونه ماقبله شامل اوله جق بر حکم اضافه ايله ماز .

ديمك كه « قانون ماقبله شامل دکلدر » ديمك تفسيرده قانونه ماقبله شامل اوله جق بر حکم اضافه اولونه ماز ديمکدر . فرانسه اختلال کبرى دوره سنده قونوانسيون اسمنى

طاشيدان تشريعي مجلس يکې نسللري اختلاک احداث ايلديکي وضعيته ربط ايله مک ايچون ميراث حقنده بوکون قانون مدنيزده جاري اولان اساس داخلنده نشر ايلديکي قانونک زمان نشرندن بش سنه اول آچيلمش ميراثلردهده مرعي اوله جغني امر ايتمشدر . ۱۷ ني ووس سنه II اسمني طاشيدان (۶ کانون ثاني ۱۷۹۴) اشبو ميراث قانوني بش سنه دنبري تقسيم وتصفيه ايدلمش ميراثلري يکيدن برتقسيمه مربوط طوتمش اولمسندن ماقبلنه شامل حقيقي برتانون مثالي تشکيل ايلر . قانونک ماقبلنه تشميل ايدلمسي ، فطانت واعتدال ايله استعمال ايدلمک شرطيله ، اي ومشروع اوله بيلور . فقط ، موسيو « بويدان Beudant » ني ووس سنه II قانوني کي منافع سياسي قصديه ثروت شخصيه زيروزبر ايلان احکامک حقيقي « جنت تشريعيه » تشکيل ايله جکني درميان ايديبور . ني ووس قانونک انتاج ايله ديکي فلاکتلردن متنبه اولمش بولونان قونوانسيون استقبالده ملتي بوکي جنون تشريعيه دن مصون قيلمق قصديه مدني قانونلرک ماقبلنه عدم تشميللري اصلي قونستيتو-سيونهل بر اصل بر ايلمشدر . في يومنا هذا قانونلرک ماقبلرينه شامل اولمامسي اصلي قونستيتوسيونهل بر اصل دکلدر . شو معناده کي يوقاريدهده عرض ايلديکي وجهله واضع قانوني تقييد ايله مز . بواعبارله آحق حاکملا ايچون مطاع برقاعده تفسيريه تشکيل ايلر . قوانين ونظاماتک اصول نشر واعلاني حقنده کي ۱۸ مایس ۱۳۲۷ تاريخلي قانونک بشنجي ماده سنده « هيچ بر قانون ونظامک حکمي ماقبلنه شامل اولماز فقط مخفف جزا اولان احوال بوقاعده دن مستثا اولوب بونلرک احکامي ماقبلنه دخي شاملدر . » دينبور . اشبو ماده حکمنجه محکمه لرمز واضع قانونک صريح بر قصد واراده سي اولمديجه هيچ بر قانون ونظامي ماقبلنه شامل اوله جق طرزده تطبيق ايله ميه جکلردر . يالکر مخفف جزا اولان قوانين احکامي ماقبلنه تشميل ايديله جکلدر .

مخفف جزا اولان قوانينک ماقبلرينه شامل اولمسي نصف وانسانيت دوشونجه لرینک تأثيريله در . لزومسز ويا شديد فرض ايدلمش بر جزانک تطبيقنده دوام ايله مک لزوم يوقدر . مجازات بر عصر دنبري دائما تخفيف ايدلمکده در .

۱۳ مفسر قانونلر ، يکي بر حکم وضع ايتيوب موجود قانونک معناسي تعيين ايلمسندن ناشي زمان نشرلرينه تقدم ايلمش افعالدهده تطبيق ايديله بيلير . ماقبلنه شامل اولملري ظاهر يدر . زيرا مرعي اولان قانون ينه اسکي قانوندر . فقط واضع قانون مفسر قانونلرده ياپديني تفسيردن مقدم حادث اولمش افعالك مقدراتي تعيين ايتمکي اکثريا اهمال ايلر .